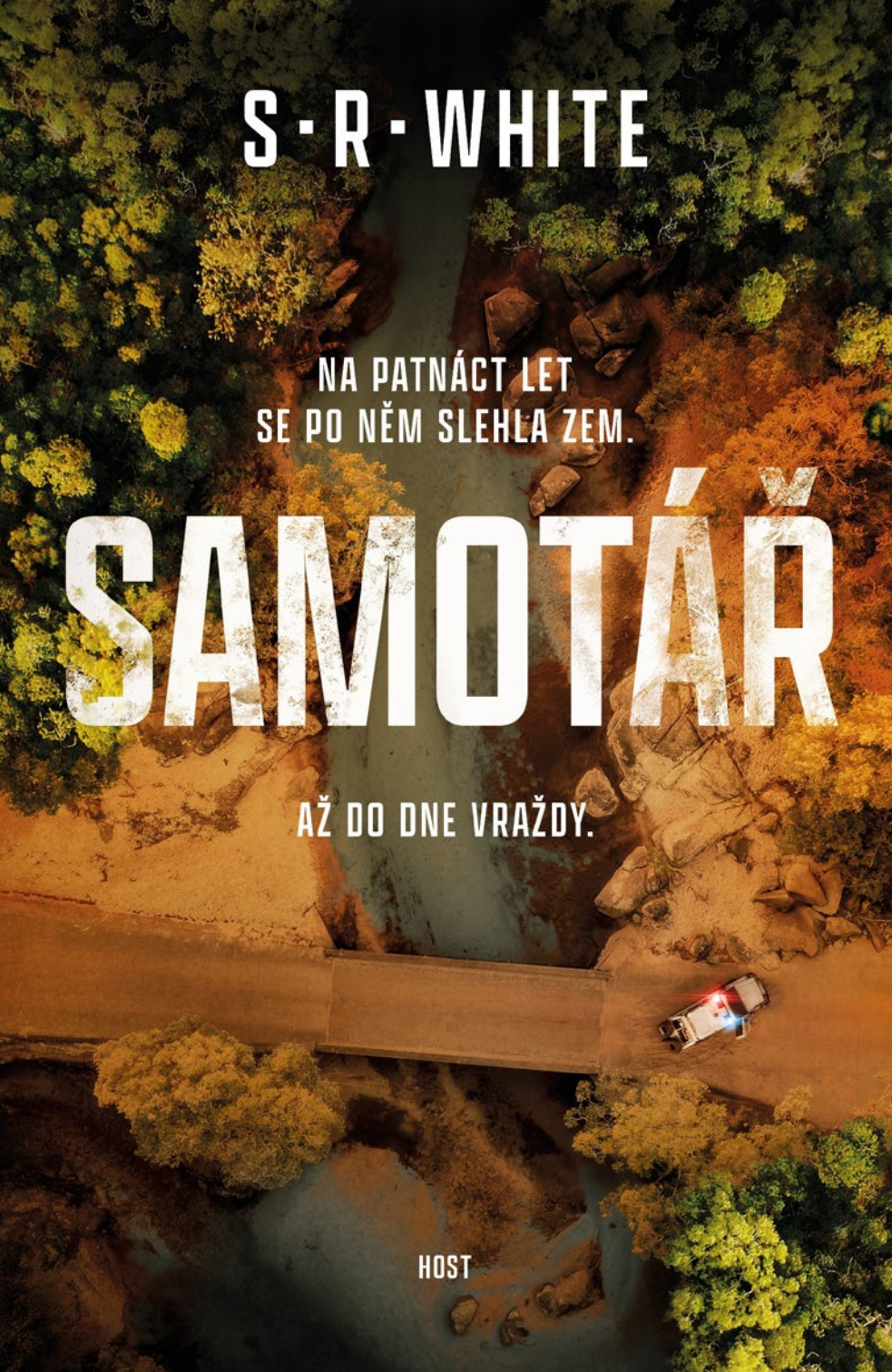
S·R·WHITE
NA PATNÁCT LET
SE PO NĚM SLEHLA ZEM.
SAMOTÁŘ
AŽ DO DNE VRAŽDY.
HOST

S·R·WHITE

SAMOTÁŘ

PŘELOŽILA
RADKA KLIMIČKOVÁ

BRNO 2021

Hermit
Copyright © 2020 S. R. White
The right of S. R. White to be identified
as the Author of the Work has been asserted by him
in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988
First published in 2020 by HEADLINE PUBLISHING GROUP
Jacket images by Dominic Jeanmaire
and Roadwarrior Photography / Shutterstock.com
Jacket design by Patrick Insole
Translation © Radka Klimičková, 2021
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2021
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-0889-1 (PDF)
ISBN 978-80-275-0890-7 (ePUB)
ISBN 978-80-275-0891-4 (MobiPocket)

Tuto knihu věnuji své matce Patricii,
vzdělané ženě s celoživotní láskou ke knihám.

1

Inkoustově černá jezírka a bílá vodní tříšť vodopádů Pulpit Falls v nafialovělém světle před úsvitem. Dana Russoová sem v tento den ráno jezdila každý rok a pokaždé to tu bylo stejné. Nikdy nepršelo, nikdy nesněžilo. Pokaždé jen ta modrofialová zachmuřená obloha.

Přes ten chatrný plůtek, dva dráty napnuté mezi obyčejnými dřevěnými sloupky, by přelezla snadno. Jako nic, stačil by jen okamžik. A potom by ani nemusela skákat. Stačilo by jen přepadnout.

Tak by to nakonec možná bylo lepší. Dana se vyznala v trajektoriích; byla to součást její práce. Kdyby dopadla na ten kámen uprostřed — ten, který dělí pěnící vodu na dva divoce se ženoucí oblouky —, pochopili by, že to byl záměr. Zemřela by způsobem vyžadujícím podrobné vyšetřování. Museli by se probírat jejím životem a hledat vysvětlení. E-maily a soukromé dokumenty, obsah jejího sejfu, diář. Všechno by vytáhli na světlo a prohrabali. Ona by byla po smrti, ale potom by ji celou rozřezali. Dana věděla, jak hluboko se při vyšetřování kope, věděla, že nezůstane kámen na kameni.

Kdyby ale narazila hlavou do břehu, a jedinou ranou si tak rozrazila lebku, mohli by to považovat za nehodu. Nedávno hodně pršelo a potom přišel mráz, takže okraj útesu byl ošidný. Řekli by si, že to od ní bylo hloupé nebo

lehkomyslné, ale nemohli by prokázat úmysl. V takovém případě by možná měli méně důvodů rozkrádat ostatky jejího života a vytahovat je na světlo.

Do tváře se jí opřel studený vítr. Dole pod ní klouzal nad hladinou klidnější vody dál od vodopádu jestřáb. Sledovala jeho bezstarostné, bezchybné kroužení a mlžným vzduchem k ní prorazil pronikavý výkřik. Blahovičníky na vzdálenějším břehu šuměly; ze studeného větru se jí rozslzely oči.

Tohle je její Den. Den, kdy si dovolovala nad vším přemýšlet, zvažovat to a ptát se, jestli tohle chce. Každý jiný den v roce to vší silou držela schované pod pokličkou. Často neúspěšně, protože hrozba a hanba nepolevovaly, zatímco Daně střídavě přibývaly a ubývaly síly; to ona byla proměnný faktor. Její reakce často klopýtaly a Dana proplouvala dobrými i špatnými dny, úspěchy i zklamáními, silná i slabá. Snažila se v sobě všechno udržet právě tím, že si dovolí jeden den naprosté svobody. Jen v tento Den s velkým D záměrně a otevřeně rozmýšlela, zkoumala z každého úhlu, jestli chce žít ještě další rok. Když bude pochybovat až do půlnoci, smlouva bude uzavřena: bude se snažit přežít až do dalšího Dne.

Loni seděla v nastartovaném autě s rozepnutými bezpečnostními pásy a zírala na velký strom nedaleko od svého domu. Dělala si starosti, jestli je cesta dostatečně přímá, aby vůz nabral pořádnou rychlost: mohlo by se jí totiž stát, že narazí do stromu a přežije to.

Teď se chvěla na prázdném parkovišti. Ustoupila od okraje útesu a přidřepla si, schovala se před lidmi, kteří by sem mohli přijít venčit psa nebo si zaběhat, a zády se nepohodlně opřela o mřížku chladiče auta.

Tohle místo zůstávalo zející ranou v její mysli. Paměť se jí přetáčela a namotávala zpátky vždy ke stejnému dni, který

jí změnil život. Když ji najdou u paty útesu, lidé to budou srovnávat a hledat souvislosti.

Takže skočit nemůže. Ale střílet umí.

Dana zavřela oči a napočítala do pěti. Oběma rukama sevřela revolver; chvěl se, jak lapala po dechu. V ústech cítila, jak se jí do horního patra zařízla hlaveň. Škrábala ji a tlačila, prosila o šanci, aby ji mohla vykoupit. Spoušť na zbrani nešla zmáčknout snadno, ale Dana ji důsledně tiskla palci. Sliny jí tiše stékaly až na rukojeť.

Nahoru: musí mířit nahoru, to dobře ví. Opřená o auto se trochu posunula a vzpomínky klouzaly kolem ní. Bojovala s nimi, ale pulzovaly stále rychleji, až se z nich staly podprahové myšlenky. Znovu zavřela oči, stiskla palce o trochu víc a cítila, jak jí kovová spoušť zbraně vytlačuje v prstech rýhu. Po tváři jí něžně sklouzla tichá slza.

Stačí pohnout prstem jen o centimetr a bude po všem. Už by na to nikdy nemusela myslet. Už žádné výčitky, žádné hodiny, kdy jen zírá na svůj odraz a vyzývá se přijmout, co udělala. Už by se nemusela nikdy vzbudit prostoupená pocitem hrůzy. Někde za tímhle životem musí být něco lepšího. Kdyby to jen zvládla udělat. Kdyby jen měla odvahu. Kdyby jen…

Ucítila, jak se jí v silné bundě rozvibroval telefon. Zaváhala, zamrkala a polkla. Vyzváněcí tón ne a ne utichnout.

Kdykoli to šlo, Dana se schovávala před hlasitými zvuky, jasnými světly, křičícími dětmi a štěkajícími psy; před nostalgií a vlídností, netrpělivostí a arogancí. Potřebovala onu rovnou linku tiché neměnnosti. Obvykle s tím vším zápasila, ale ostatní to neviděli. Zvláště v tento Den neměla co dát a každý okamžik od půlnoci stála jen krůček od konečného rozhodnutí. Takto vzniklý tlak byl sopečný, neodolatelný.

Vibrace telefonu neustávaly.

Pistole jí narazila na ret, který byl na dotek zmrtvělý. Dana se na zbraň podívala, zacvakla pojistku a zasunula pistoli do pouzdra. Na čele jí vyrazil chladivý lesklý pot; cítila, jak je pod bundou nechutně ulepená.

Znepokojeně vstala a opřela se o auto. Na vypouklém čelním skle se rýsoval její odraz, sinalý a zoufalý.

Zaklela, vylovila telefon a přejela po jeho displeji.

„Prosím?“

„Dano?“

Přes řev vodopádu nebylo nic slyšet. „Moment,“ zakřičela a nastoupila do auta. Zabouchla za sebou dveře a svůdné volání její bolesti utichlo. Teď už slyšela jen svůj přerývaný dech. „Prosím?“

„Dano, jsem rád, že jsem tě sehnal.“ Bill Meeks, její šéf. „Máme tu tělo. Posílám ti cestu. Je to dost těžký najít, když tam člověk předtím nebyl… Dano?“

Není připravená. Nemá na to. Ruka se jí třásla, klíče vypadly na podlahu. „Nemá náhodou pohotovost Mikey?“

Rozhostilo se ticho. Vyznělo to od ní podrážděně, neprofesionálně? Proč by jí na tom ale mělo záležet? Dnes není ve službě.

„Jo, musel ale jet s dítětem do nemocnice: prý bolesti břicha. Ty jsi na řadě hned po něm. Uvidíme se za dvacet minut.“

Ukončil hovor, než se zmohla na odpověď. Znovu se podívala na ten plůtek, na prázdnotu za ním.

Někdo ji právě udržel naživu tím, že zemřel.

Něco nechce, aby odešla. Ještě ne.

2

Obchod U Jensena se nacházel mezi Carltonem a Earlvillem, na konci rozježděné cesty asi dvě stě metrů od sjezdu z Old Derby Road. Obklopovaly ho vysoké borovice a byl na tak odlehlém a poklidném místě, že z obchodního hlediska nedávalo smysl, aby tam vůbec někdo podnikal — u silnice na obchod neupozorňoval žádný billboard, jeho cedule nesvítila a napůl ji zakrýval podrost. Kdyby se Dana neřídila instrukcemi, které dostala po telefonu, minula by ho. Za budovou se táhl do dálky zamlžený les.

Budova samotná byla obyčejná, záměrně jen užitková stavba s plochou střechou, která krátce přesahovala nad výlohu, polepenou strakatými, křiklavými nabídkami výhodné koupě. Blátivé parkoviště po její straně vysypali štěrkem, který však rozryla kola aut a dusající boty. V tomto skličujícím zimním období bylo rozježděné a kluzké.

Vozidla záchranných složek parkovala našikmo po stranách příjezdové cesty; oblast kolem obchodu zkoumala řada uniformovaných policistů, kteří opatrně našlapovali a pročesávali zmrzlou půdu. Slunce viselo nad obzorem, za mlžnou clonou, která se ještě nerozptýlila, proplétala se mezi stromy a všemu dodávala našedlou, nadpozemskou barvu. Tu a tam z ní vystupovaly stromy, korymbie, jako neposkvrněné ostré kolmé třísky. Na kapradinách se tiše třpytila křišťálová námraza.

U boku budovy hleděli do šera dva zdravotníci a podrážděně potahovali z cigarety. Jejich zelené uniformy měly krátké rukávy; jeden z mužů vypadal, že vlhký chlad ani nevnímá, zatímco druhý si na červené péřové bundě vytáhl zip až nahoru. Když Dana procházela kolem, ten otužilejší z nich kývl hlavou na pozdrav; nedokázala si ho zařadit, přesto mu pokývnutím odpověděla. Kromě pátracího týmu byli s Billem prozatím jediní policisté, kteří na místo mohli dorazit.

U vchodu, u drátěného koše, který nabízel mokasíny s gumovou podrážkou — dva páry za cenu jednoho —, si natáhla rukavice. Když jako policistka začínala, latexové rukavice používali jen policisté a zdravotníci; dnes si je natahují všichni, i když jen ohřívají pečivo. Podívala se na své boty, oklepala z nich trochu bláta, pozůstatek výletu k vodopádům, a natáhla na ně igelitové návleky, které při chůzi šustily. Instinktivně se rozhlédla po bezpečnostních kamerách: jedna visela nad pokladnou a zdálo se, že uvnitř obchodu už žádná jiná není. Možná jsou tu někde schované další. Věděla jen to, že policie v tomto případě zareagovala na „tichý alarm“. Tento bezpečnostní systém pokrýval okolí budovy, nikoli pohyb uvnitř. U první uličky visela nástěnka s místními vzkazy a nabídkami — sekání trávy, dřevěná voliéra zdarma do dobrých rukou a omšelý starý Ford Falcon na náhradní díly. Nad nástěnkou byla přehlídka stálých zaměstnanců, kteří „vám ochotně pomohou“.

Došla do třetí uličky a spatřila zaměstnance úřadu koronera, jak drží nosítka. Oba nosiči měli stejně rusé vlasy, pihovaté obličeje, podobné bledé rty a postavy souchotinářů. Napadlo ji, že by mohli být dvojčata; vybrali si zvláštní druh rodinného řemesla. Když k ní došli, automaticky zastavili,

stoicky vzhlédli a dívali se před sebe, zatímco ona rozepnula zip pytle s tělem.

Tvář oběti byla oteklá, ale jinak muž vypadal zvláštně spokojeně. Klidný výraz mrtvých Danu nepřestával ohromovat. I ti, kteří zemřeli násilně, jejichž smrt byla dlouhá nebo bolestivá: všichni vypadali, jako by spočinuli v tichém uspokojení jako po dobře vykonané práci. Tak trochu jí to dodávalo naději. Obvykle vypadali… jako když příjemně usnuli.

Obětí byl muž s oholenou hlavou; mohlo mu být něco ke čtyřiceti. Měl vypouklé čelo, takže navzdory tomu, že ležel v horizontální poloze, působil, jako by se nakláněl dopředu. Byl absurdně vysoký, měl výraznou dolní čelist a na jednom rameni roztržené tričko. Dana sjela zipem níž a spatřila vstupní ránu. Vypadalo to, že je jen jedna. Neviděla žádné stopy po zaváhání, žádné cákance krve. Muselo dojít k vnitřnímu krvácení. Malý květ zaschlé krve na tričku kolem rány a nějaké rozmazané krvavé šmouhy na prstech. Možná i na dlani.

Odhadovala to na patnácticentimetrovou čepel — musela být dost dlouhá na to, aby prošla mezi žebry a zasáhla nějaký životně důležitý orgán. Někdy jediná rána vypovídá o zkušenosti, ale často jde jen o štěstí. V potyčce, kdy se dva lidé rvou o život, není čas ani prostor na uplatnění nějakých forenzních znalostí. Útočník může bodnout čistě jen z toho důvodu, aby ze sebe oběť setřásl, aby mohl utéct nebo potyčku ukončit. Jen málo lidí vládne nožem přesně — jejich jednání je většinou divoké a zoufalé.

Pečlivě pytel zavřela. „Děkuju," řekla tiše. „Dvojčata" strnule zamířila ke dveřím.

Za rohem se hrbil Bill nad nějakými kapkami krve. Za ním leželo na zemi několik balení rýže, která spadla z regálu

a neroztrhla se. Zdálo se, že po stránce fyzických důkazů je to všechno. Trochu nepořádku ve třetí uličce, jako by tam nějaké dítě rozlilo kakao. Stačí půllitr krve, která se při zápasu rozstříkne, aby to vypadalo jako řádění sériového vraha; tady bylo možná deset kapek. Protože se jednalo o jedinou bodnou ránu, Dana předpokládala, že nůž bude ležet někde na zemi. Jediné bodnutí v panice uprostřed potyčky obvykle pachatele přiměje k tomu, aby nůž pustil a utekl. Minimálně ho pachatel upustí na zem v šoku z toho, co udělal, nebo v nevíře, že člověk před ním právě umírá. Zdálo se, že tady k ničemu takovému nedošlo.

Bill vzhlédl. Když byl mladší, musel být pohledný. Dana vlastně jeho fotografie z doby, než mu bylo čtyřicet, viděla — a bylo tomu přesně tak. Zdálo se, jako by podepsal faustovskou smlouvu s ďáblem: do středního věku dechberoucí muž, kterému ale potom tvář rozbředne. Vypadal téměř jako parodie toho, čím kdysi býval. Danu — jako někoho, kdo ho předtím nezažil — někdy napadalo, jaké to asi je, mít za sebou jasně definované zlaté období, kdy celý váš život září a ostatní se hřejí na jeho výsluní. Možná je potom to srovnání bolestivé, nebo je naopak vědomí, že člověk kdysi býval nějak významný, uklidňující.

„Ahoj Dano. Promiň, že jsem tě připravil o volný den."

Vyhýbavě pokrčila rameny; nebyla si jistá, co Bill ví o její motivaci brát si každý rok v tento den volno. Uvědomoval si, že je to pro ni důležité datum — stejně jako polovina policejní stanice —, ale netušila, jestli Bill ví ještě něco dalšího.

Nejlepší bude se na to neptat. Vyhnout se tomu.

„Jediná bodná rána," poznamenala.

„Podezřelého převážejí na stanici. Zatím nevíme, kde je nůž — bude potřeba detailně prohledat obchod a možná

i podrost kolem, kam se dá dohodit. Pokud vrah neutekl a nevzal si nůž s sebou. Hlídka zareagovala na tichý alarm napojený na stanici."

„Profesionál?"

Bill se ztěžka zvedl a masíroval si bedra. „Viděl jsem podezřelého jen krátce. Žádný doklady, nic zjevně usvědčujícího. Nedostal jsem z něj nic kromě jeho jména. Nathan Whittler? Říká ti to něco? Ne, mně taky ne. Ale působil, ehm, přinejlepším neupraveně a neorganizovaně. Co já vím, mohl by to být i sériový vrah. Ale pochybuju, že je to profesionál."

„Hm." Dana loni jednoho takového usvědčila a teď měla za to, že výraz „profesionální zabiják" popisuje jen vraha, který dostal zaplaceno. Ten profesionál byl v mnoha ohledech idiot. Ale dostal za svou práci zaplaceno.

Bill protáhl křeč v zádech. „Mrtvý se jmenuje Lou Cassavette a byl to majitel obchodu. Ve skladu u mrazáků je spacák, časopis o domácí elektronice a krabička s jarními závitky. Vypadá to, že na někoho čekal."

„Hm, snídaně šampionů. Bezpečnostní kamera? Viděla jsem kameru u pokladny, ale," rozhlédla se po uličce, „tady to štěstí asi mít nebudeme."

„Jo, je tu už jen jedna kamera, ve skladu. Nad přípravnou jídla vzadu." Bill si stáhl rukavici a podrbal se na čele.

Dana vytáhla baterku, aby se na kapky prve podívala pořádně. Její čéška jí v žádném případě nedovolí si přidřepnout. „Pan Cassavette nevěřil svým zaměstnancům. Sledoval je, jestli nekradou tržbu, sledoval je, jestli neplivou do jídla. Takže podezřelý je možná zaměstnanec. Nebo bývalý zaměstnanec?"

Bill přikývl. „Jsem krok před tebou. Luce už jsem řekl, aby hned prohlídla záznamy o zaměstnancích. Vidíš tohle?"

Ukázal na cestičku z kapek krve a Dana na ně znovu posvítila baterkou.

Sledovala kapičky v kuželu stříbrného světla. „Polovina z nich je na jednom místě — tam ho bodli? A potom, jak spadl nebo zakopl, udělal pár kroků zpátky. Dál nevedou."

„Vidím to stejně," odpověděl Bill. „Bodli ho tady... spadl dozadu sem... a buď on, nebo někdo jiný na ránu něco přitiskl, aby zastavil krvácení."

„Je náš podezřelý od krve?"

Bill znovu vstal a usmál se. „To si piš. Má krev na rukách. Byl sehnutý nad tím chlapíkem, rukou mu tlačil na ránu."

„Nepovedená loupež?"

Bill mávl do kouta obchodu. „Vypadá to, že dovnitř vlezl támhletím oknem. Taky profesionální práce. Na parapet položil igelitovou tašku, aby na něm nezůstaly otisky, a měl igelitový návleky na botách. Batoh měl plný kořisti, ale..."

Dana došla na konec uličky podívat se, kudy pachatel vnikl dovnitř. Prohledala podlahu kvůli otiskům, a ještě spíš kvůli zbytkům v podobě listů nebo kousků vegetace; nebylo tam nic. Pachatel se dostal dovnitř hladce a profesionálně, jako by to dělal už stokrát předtím.

Otočila se. „Ale?"

„Podívej se sama. Je to podivný." Bill ukázal na červený ruksak po její levici. Batoh nesl stopy užívání, ale byl stále v dobrém stavu — v narůstajícím denním světle si Dana všimla, že jeho majitel nedávno navoskoval švy. Zahlédla v něm několik brožovaných knih a dvě balení repelentu proti komárům. Propisovačkou batoh opatrně rozevřela a objevily se ještě plechovky s fazolemi a pár čokoládových tyčinek. Zbytek se skrýval ve tmě uvnitř. Kompletní soupis jeho obsahu dostane později.

Nakoukla za roh na Billa, který zrovna vytahoval telefon. „Proč kradl tohle? Mohl si to za pár drobných koupit."

„Přesně. Proč kvůli tomuhle zabíjet?" Bill pokrčil rameny, znovu se podíval na mobil a vytáčel číslo.

Dana se ohlédla zpátky ke vchodu a do uliček před ním. Několik horských kol v hodnotě pár tisíc; ty rybářské pruty taky nebudou levné, uvažovala. Za pokladnou byly k prodeji cigarety, ale ty, podle zákona, chránila kovová mřížka; v ruksaku žádné neviděla. Zdálo se, že je zloděj dostatečný profesionál na to, aby beze stopy vnikl do obchodu, ale natolik amatér, aby kradl levné, z větší části neprodejné věci. Majitel byl zřejmě připravený zemřít kvůli principu — kvůli věcem, na které by se ani nevztahovalo pojištění obchodu.

V polovině vedlejší uličky leželo na dlažbě pohozené balení kuchyňských nožů. Plastový obal byl roztržený a jeden nůž v něm chyběl; soudě podle toho, jak byl plast vytvarovaný, zřejmě nůž té správné velikosti. Zaslechla Billa, jak něco mumlá do telefonu a pak se s dotyčným rozloučil.

„Hej, Bille," zavolala na něj přes regály. „Vrah si nepřinesl vlastní zbraň?"

Bill se naklonil za roh uličky směrem k ní. „Jo, vypadá to docela *ad hoc*, viď? Teda za předpokladu, že na tom prázdným místě v balení byla vražedná zbraň."

Podívala se pozorněji na to, jak je balení roztrženo. Bylo pomačkané, jak ho dotyčný popadl: rychle, ale ne zuřivě. Krátce pomyslela na to, že ten, kdo to udělal, si vzal třetí největší nůž, ne ten největší z nich. Pokud by byl jeho útok spontánní, určitě by chtěl tu nejlepší zbraň, nebo ne? A co Cassavette udělal, že měl pachatel pocit, že musí zaútočit?

„Měl Cassavette zbraň?“

Bill obrátil ruku dlaní vzhůru. „Možná. Zatím jsem žádnou nenašel. Až sem přijedou z forenzního, celý to tu prohledají. Ale zatím nic.“

Uvědomila si, že zbytečně vybíjí baterie, a zhasla baterku. Oblohu na východní straně budovy nyní probodávalo zlatavé světlo a třpytilo se na stříbrné izolaci na stropě. V rozích zahlédla pavučiny. Chladničky hučely. Atmosféra tohoto místa byla pozitivní a nekomplikovaná — kupte nyní, vyzkoušejte, popadněte, časově omezená nabídka. Všechny barvy na stěnách, balení výrobků, plakáty a speciální nabídky působily křiklavě přeslazeně a jako z komiksu. Osamělá, zoufalá vražda s ničím z toho neladila.

„Takže…“ Dana zašoupala nohou po spodním plechovém obložení pultu. „Chlapík vejde dovnitř, zjevně aby ukradl nějaké fazole. Když je v půlce, objeví se Cassavette.“ Otočila se a došla na konec uličky a ukazovala přitom baterkou. „Tohle je úniková cesta našeho pachatele. Hádám, že všechny dveře byly zamčené.“

„Jo. A světla zhasnutý. Ten někdo otevřel rozvodnou skříň a vyhodil pojistky, než vlezl dovnitř.“ Bill se k ní připojil před výstavkou hraček pro děti každého věku. „Hlídka proud zase nahodila, poté co našla podezřelého a tělo.“

„Tenhle obchod nemá záložní generátor?“ Většina jich ho v dnešní době měla; doplnění zboží po výpadku proudu stálo horentní sumy.

„Má, ale je napojený jenom na mrazáky a lednice.“

Dana přikývla. „Takže, je úplná tma. Cassavette vyleze ze své skrýše tamhle; jediná úniková cesta pro zloděje je okno, kterým vlezl dovnitř. Musíme předpokládat, že Cassavette — ať už záměrně, nebo náhodou — únikovou cestu blokoval.“

„Je to logický. Zjevně tu trávil celé noci a vloupání očekával; říká si, že pomoc je na cestě, protože když se otevře okno, spustí se tichý alarm. Cassavette musí toho chlapíka jen zadržet, než přijede kavalerie.“ Bill přistoupil k oknu a vyhlédl ven na zaparkovaná auta. Uniformovaní muži se sklíčeně řadili zpátky ke třem commodorům s policejním označením.

„Jasně. Tak proč tomu lupiči tak přeskočilo? Tím chci říct, že vypadá jako profík — má povědomí o forenzních důkazech, konkrétně si vybírá, co ukradne. To není nahodilé, je to plánované. Takže jestli je to profík a všechno se to trochu zvrtlo, proč bojovat o cestu ven? Proč tak zoufale?“

„Možná už má dva přestupky a tenhle by ho na nějakou dobu poslal do chládku?“ Bill se k ní otočil a rozhodil ruce. „Nevím. Možná to zjistíme, jakmile projedeme databáze.“ Zvenku se ozvalo zakřupání štěrku. „Á, dorazil pořádný pátrací tým.“

„A ten zadržený o tom, co se stalo, nic neřekl?“ zeptala se Dana, když zamířili ke dveřím.

„Pokud vím, tak ani slovo.“ Bill mávl na Stuarta Risdalea, vedoucího pátracího týmu, který mu ukázal dva zvednuté palce, zatímco dva další členové týmu vylézali z SUV s tónovanými skly. „Vlastně ne. Ten chlapík opakoval jedno slovo.“

Ovanul je mrazivý vzduch ode dveří. Bill se na Danu otočil.

„Řekl: ‚Promiňte.‘ Několikrát.“

3

K domu Cassavettových na předměstí Earlvillu to od obchodu U Jensena bylo čtrnáct minut klidné jízdy po vedlejších silnicích. Dana cestou stihla naladit rozhlasovou stanici s klasickou hudbou.

Earlville lidé považovali za to méně prosperující město z místního „dvouměstí". S Carltonem mělo vztah plný uštěpačnosti a svárů, který připomínal sourozeneckou rivalitu mezi sirotky. Tato dvě města, uvězněná v lesnaté oblasti s bažinami a jezery, představovala pro lidi z velkoměsta, vzdáleného tři hodiny jízdy autem, jen hluk v pozadí. Earlvillští považovali Carlton za snobské město, které plýtvá veřejnými financemi; Carltonští si zase mysleli, že by se Earlville měl vzdát své nostalgie po špatně placené nekvalifikované práci a připojit se k modernímu světu.

Nemovitosti podél silnice byly většinou napodobeniny zemědělských usedlostí: domy stály usazené mezi korymbiemi a myrtami, obklopené výběhy pro poníky. Jejich majitelé měli zjevně v oblibě rádoby haciendy s terakotovými taškami nahrazujícími plechovou střechu. Dobře opečovaní koně zamyšleně přežvykovali u silnice a z dek na zádech jim stoupala pára. Dvakrát zahlédla nějaké dospívající, jak se pachtí se sedláním. Možná to je první věc v jejich adolescentním životě, které

se ochotně a důsledně věnují; možná proto je v tom rodiče podporují.

Domy měly často okázalé kamenné vstupy; Dana poznala, které mají otvírání bran na elektriku. Před nedávnem si všimla, že zavřít se před světem — a tím dávat najevo, že každý představuje hrozbu — je způsob života, který postupně prosakuje z velkoměsta až do Carltonu. O bod méně pro slavné australské rovnostářství, napadlo ji: teď jsou „ti druzí", podobně jako na tolika jiných místech, potenciálním rizikem, na které je třeba si dávat pozor.

Bill už v tuto chvíli dorazil na stanici, kam si jel vyslechnout hlášení prvních policistů na místě činu a připravit zadrženého na výslech. Lucy byla právě na cestě z domova do práce a Mike se vracel zpátky z Mercy, earlvillské nemocnice, a bude pomocným vyšetřovatelem. Mike je člověk, který umí věci dotáhnout do konce. Díky bohu: Dana bude mít pořádnou podporu.

Na SUV, v nichž lidé jezdili do práce, bylo ještě příliš brzy, a Dana tak měla silnici prakticky pro sebe. Neustále se v mysli vracela ke svému rannímu výletu k Pulpit Falls. Měla dost síly myšlenku dočasně zahnat, ale věděla, že ji nezvládne potlačit úplně.

Dokonce i vražda je jen vyhýbání se problému. Vyšetřování vraždy odvrátilo sílu a váhu paměti, ochromující paniku a katastrofální škodu, kterou způsobila. Dana dovolovala své ochromující depresi jeden den svobody, kterému se teď zpronevěřila. Taková zrada si vybere svoji daň.

Nechala se svou myslí chvíli unášet: Den jí do ní prosakoval. Odštěpky horké modré oblohy z dávné doby, šarlatové květy na chladné trávě, filigránové stíny a mýdlové bubliny: téměř na sobě cítila to světlo, které se před ní tehdy třpytilo.

Zavrtěla hlavou. Jestli je někdy vhodný čas nad tím uvažovat, tak teď určitě ne. Pevně sevřela volant a v hlavě na sebe zaječela: *Soustřeď se*. Pracuj: práce určitě vyžene všechno ostatní z hlavy. Vždycky to tak bylo.

Místo činu bylo jen sledem útržků, ne koherentní celek. Pokud vraždil lupič, nedávalo to smysl — vloupání vypadalo jako profesionální práce a profesionál by prostě jen přiznal porážku a přijal její důsledky. Nic dalšího by nebylo třeba. Možná byl Cassavette ten typ člověka, co se okamžitě rozčílí: *Jak si můžeš dovolit u mě krást?* a tak dále. Ale i přesto… to balení nožů. Kdyby lupič Cassavetta udeřil nebo kopl a majitel obchodu by nějak nešťastně spadl a zabil se: to by byla pochopitelná smrt. Ale když někdo hrábne do police, roztrhne balení s noži — a vybere si ten třetí nejmenší, to ji také trápilo — a potom bodne, představuje to jistou úroveň, jakkoli malá může být, rozmyslu, který se zdá být v rozporu s *ad hoc* prudkou hádkou. Za tím zjevným se musí skrývat něco velkého.

Jestli vraždu nespáchal lupič, další možní pachatelé budou ze života Loua Cassavetta. Rodina, obchodní partneři, přátelé, naštvaní bývalí přátelé, lidé, kterým dlužil, lidé, kteří dlužili jemu, bývalé milenky, zhrzené nápadnice. Přemítala nad seznamem potenciálních pachatelů a nad tím, jak by ho bylo možné zúžit. Na to nasadí Mikea. Dana je hlavní vyšetřovatelka a bude se věnovat hlavnímu podezřelému. Mike prozkoumá další možnosti a bude dělat ďáblova advokáta všem jejím domněnkám.

Jak se blížila k domu Cassavettových, krajina se měnila. Zmizely bujné zahrady a majestátní stromy a nahradily je pozemky zarostlé suchými křovisky a malé průmyslové budovy. Začaly se objevovat plechové střechy s rezavými skvrnami,

smontované ze zbytků, zmizely upravené krajnice a nadvládu získal lesklý beton. Luxus v podobě velkých pozemků mizel a výdělky obyvatel klesaly až k… průměrným. Vedle krátké řady obchodů stály vysoké lampy a osvětlovaly mlhou zahalené parkoviště, na němž bývalo více skateboardistů v kapucích než aut. Zabedněný obchod uprostřed řady sliboval výkup zlata za hotovost. Na jedné straně ulice nabízel miniobchod odemčení jakékoli SIM karty; na druhé straně hlásala cedule na kancelářském okně, že se v budově přes noc nenechává žádná hotovost.

Dana zabočila na vjezd z umělého kamene do nového obytného komplexu. Developeři ho tu postavili, aby něco vytěžili z nového dálničního sjezdu deset minut jízdy odtud, stala se z něj ale příležitost k praní peněz z mezinárodního zločinu. Polovinu domů nyní vlastnily banky a většinu ostatních zadržovaly soudy a finanční úřad: budovy byly jen skořápky a bylo by bláznovství osazovat je měděnými trubkami nebo dráty. Nyní zatracovaný earlvillský starosta otvíral obytný komplex přestřihováním spousty stužek za doprovodu blesků fotoaparátů a křečovitého optimismu. Byl obžalován, ale stále čeká na svou šanci jak „všechno uvést na pravou míru“. Skutečných majitelů domů tu bydlelo pomálu a buď toho litují, nebo jsou obdařeni nekonečnou nevědomou trpělivostí.

Nízké domy, víc střechy než cihel, se krčily v křivolakých uličkách, které by určitě vypadaly krásně, kdyby je namaloval nějaký umělec. Na reklamních brožurách by se ulice třpytily pod modrou letní oblohou, nonšalantně by se po nich ruku v ruce procházely usmívající se páry, zatímco jejich potomci by pouštěli lodičky na okrasném jezírku. V chladném ránu pracovního dne byla ulice tichá a ponurá: díry u obrubníků

čekaly na osazení pouličním osvětlením, na předzahrádkách se bezvýznamně chvěly mladé stromky. Cesty tu byly nedotažené a volné parcely chránil drátěný kovový plot. Developer ještě nedokončil číslování domů: Dana třikrát skončila ve slepé ulici, než domov Cassavettových našla.

Zaparkovala před ním. Kolem po hlavní silnici projíždělo šedé BMW; jeho xenonová čelní světla prořízla ranní přísteří. Řidič vozu si držel u ucha mobilní telefon, a když Danu míjel, všimla si, jak do něj něco tiše štěká. Zhluboka se nadechla. Dům Cassavettových byl stejný jako domy vedle něj po obou stranách; domy tu stály v řadách po třech, propojené garážemi mezi sebou. Tímto způsobem mohl developer zmenšit plochu pozemku. Stát velikosti kontinentu, pomyslela si, a my tady cpeme lidi těsně vedle sebe. Domy určitě budou mít stejné dispozice, a když se sousedé navzájem navštíví, bude jim to připadat podivně povědomé. Cassavettovi zapomněli uklidit popelnici — stála osaměle na kraji jejich příjezdové cesty.

Uniformovaná hlídka ještě s nikým nemluvila, takže „zaklepání“ zůstalo na ní. Někteří policisté se této povinnosti vyhýbali: Dana měla pro tuto příležitost připravený režim autopilota, který mohla spustit. Oznámit nejbližším příbuzným tragickou zprávu mělo svůj rytmus, strukturu a etiketu, které rozuměla, a to ji uklidňovalo i zachraňovalo najednou. Předtím už to absolvovala dvakrát. Nezdálo se jí to tak složité, jak by asi mělo: ochraňoval ji šok toho, komu přišla zprávu oznámit. Díky emočnímu otřesu pozůstalých jí prošla vlastní mlčenlivost. Měli tendence připravovat čaj nebo kávu nebo nabízet zákusky; jen zřídkakdy pokládali ošidné otázky.

Vyhýbala se empatii, v první řadě proto, že to nepomáhalo vyšetřování. Nejbližší rodina byla jen krok od toho,

nadělat víc škody než užitku, chovat v sobě zášť a živit strach: znala slabá místa a okamžiky, kdy udeřit. To Dana dobře věděla. Nejbližší rodina tedy patří mezi podezřelé, dokud se neprokáže opak. Pokud by Dana cítila k nejbližším příbuzným soucit, bránilo by jí to v jasném myšlení. Snažila se najít rovnováhu mezi humánností a profesionalitou — když přišlo na nejhorší, vždycky si vybrala to druhé.

Kovové klepadlo na dveřích mělo tvar lví hlavy. Když ho použila, dveře — levnější než klepadlo, které na nich viselo — zarachotily v zárubních. Pěkně tady ty domy splácali, pomyslela si. Z podhledu nad dveřmi už se loupala barva.

Žena, která otevřela, byla malá, upravená a vypadala, že umí jednat pohotově. Dana provedla rychlý odhad. Žena bude mít vysoké svalové napětí, bude jíst a chodit rychle, rozhlížet se kolem sebe jako pták a jen těžko se uvolňovat. Lidé jí budou říkat dynamo, jiskra, tryskomyš. Megan Cassavettová byla asi metr šedesát vysoká, tmavé vlasy měla stažené z pěkného, trochu pihovatého obličeje. Bude praktická a určitě si tak trochu neuvědomuje svou vlastní atraktivitu, a tak ve výsledku podceňuje, koho by mohla přitahovat. Měla na sobě černý kostýmek s jasně modrou halenkou. Bot si Dana nikdy nevšímala.

„Ano?“

Dana pozvedla dlaň a ukázala jí svůj odznak, jako by ženě nabízela, ať si vybere kartu, jakoukoli kartu. „Dobré ráno. Jsem vyšetřovatelka Dana Russoová. Vy jste Megan Cassavettová?“

Megan udělala půlkrok zpět. Ruka jí vylétla ke krku, kde se dotkla tenkého zlatého řetízku na trochu zarudlé pokožce.

„Ano, jsem. Co se děje? Lou? Je Lou v pořádku?“

„Možná pojďme radši dovnitř, paní Cassavettová.“

Dana čekala na prahu, dokud Megan téměř nezmizela za dveřmi. Cesta do obývacího pokoje byla pro obě dvě příliš dlouhá: Dana už to chtěla vyhrknout a Megan se už dovtípila. Daně to připadalo jako šaráda, oznámit to nahlas. Megan se usadila na opěrce křesla a sáhla si do rukávu pro kapesník. Dana spustila nahrávání.

Posadila se a začala mluvit. „Byl váš manžel včera v noci v obchodě U Jensena?“

Megan přikývla a na vteřinu zadržela dech. Pohledem sjela k televizi s velkou obrazovkou, vedle níž stála zarámovaná fotografie: ona a její manžel triumfálně mávající pádly ve svěžím novozélandském vzduchu, obklopení horami se sněhem pokrytými vrcholky. Lou byl o hlavu a krk vyšší než ona. Vlhké vlasy Megan slušely; mokré tričko zdůrazňovalo Louovo velké břicho. Danu napadlo, že je Megan o dost mladší než její manžel — možná o deset let. Nebo je možná prostě hezčí.

„Ehm, jo, ten obchod je náš. Lou si myslí, že tam někdo krade, a tak tam občas přespí. Říkala jsem mu… pane bože. Co se stalo? Je zraněný? Řekněte mi to.“

Dana se soustředila, aby udržela oční kontakt. Megan Cassavettová měla šedé oči a s řasenkou ráno pospíchala. „Neznáme zatím všechny detaily. Pan Cassavette byl dnes ráno kolem půl šesté pobodán. Zemřel na místě, než se k němu dostala policie.“

Někdy se sesypali, ale často také ne. Megan otevřela pusu, aby něco řekla, a pak ji zase zavřela. Dana na ni nechtěla nápadně zírat, nechtěla z ní ale ani spustit oči. Poposedla na pohovce, jen proto, aby něco udělala. Jejím směrem mířily surové emoce; ponoukalo ji to k útěku pryč.

„Paní Cassavettová? Můžu vám někoho zavolat? Lidé obvykle nechtějí být sami…“

„Obvykle?“ vyštěkla Megan Cassavettová a v ten okamžik se zdálo, že je jen vteřinku od výbuchu. Potom to odeznělo. „Ach, samozřejmě. Určitě to děláte pořád. Bože, to pro vás musí být hrozné. Ale ne, díky. Za chvíli zavolám matce. Jo. Ne, díky.“ Polkla, aby zadržela slzy — Dana v tom viděla střípek tvrdohlavé pýchy.

Dana přikývla. „Chápu, že je to to poslední, na co máte myšlenky, ale našemu vyšetřování by opravdu pomohlo, kdybyste mi mohla odpovědět na několik otázek. Zvládnete to, paní Cassavettová?“

Megan se podívala ke krbu a poté pomalu sklouzla pohledem zpátky k Daně, jako by se točila ve vzduchu a nevěděla, kterým směrem je nahoře a kterým dole. „Ehm, jistě. Ptejte se.“

„Děkuji. Žijete tady s manželem dlouho?“

Megan se dívala přímo na ni, ale Dana pochopila, že ta mladá žena ve skutečnosti nic nevidí. Megan si odkašlala a pokusila se soustředit. „Hm, skoro rok. Jo. Za měsíc to bude rok. Přestěhovali jsme se sem, když jsme koupili ten obchod. Venkov, chápete?“ Neurčitě mávla rukou ke kuchyni, která se nacházela na vzdálenějším konci obývacího pokoje. Kuchyňské okno rámovalo pohled na kovový plot, sud na vodu, složený venkovní sušák na prádlo, který vypadal, jako by v té zimě venku objímal sám sebe. „Čerstvý vzduch, nový začátek. Něco takového.“ V její odpovědi byla stopa hořkosti. „Kdo to udělal? Chytili jste ho?“

Dana chvilku mlčela, než odpověděla. „Vyšetřování teprve začalo, paní Cassavettová. Je ještě brzy. Musíme toho ještě hodně zjistit.“

Megan přimhouřila oči, jako by si v hlavě něco propočítávala. Dana se pokusila vrátit ji zpátky do okamžiku před

chvílí. „Takže jste se sem přestěhovali z města. Vydařil se ten plán?“

Megan zavrtěla hlavou a unikla jí malá slza. „Ne, to úplně ne. Lou a já jsme utíkali.“ Odmlčela se, aby si otřela nos. „Jeden od druhého, sami před sebou. Tohle mělo všechno změnit.“ Pevně v ruce stiskla kapesník. Její hlas se změnil v šepot. „Ježíši.“

Dana nevěděla co říct. Trochu naklonila hlavu a doufala, že to gesto naznačí tisíc slov soucitu. „Říkala jste, že si váš manžel myslel, že v obchodě někdo krade,“ vrátila se zpátky k tématu.

Megan se přestala hýbat, dívat, cítit — dýchat.

„Paní Cassavettová? Krádeže v obchodě?“

„Hm? Ach ano. Víte, poté co už měl bývalý majitel peníze za obchod v kapse, řekl, že tam podle něj někdo krade. Pořád se ztrácelo nějaké zboží, ale on nemohl přijít na to, jak. Mysleli jsme, že asi zloději, nebo ještě spíš někdo ze zaměstnanců.“ Megan se odmlčela a přejela si rukou přes oči; trochu si rozmazala make-up. „Ten starý chlapík byl příliš měkký a zaměstnával huliče a ztracené případy. Lou do obchodu nainstaloval pár kamer a některé zaměstnance vyměnil. Zpočátku bylo všechno v pořádku. Lou si myslel, že předchozí majitel ten obchod jen špatně vedl.“

Mluvení o něčem okrajovém Megan pomohlo znovu nabýt trochu kontroly. Hlas se jí třásl o něco méně. „Ale potom, po třech měsících, se jednoznačně začaly ztrácet věci. Hlouposti — podřadné věci, vlastně nic moc. Ale Loua to rozčilovalo. Nesnáší — nesnášel — něco takového. Šlo mu o princip, ne o peníze. A tak tam jednou za pár dní vždycky přespal. Bůhví co si myslel, že udělá, kdyby…“ Vzhlédla. „A to se taky stalo, viďte?“

Dana měla pocit, jako by jí ten pohled a zjevná, ale rozumná otázka probodávaly. „Zatím nemáme moc detailů, paní Cassavettová."

„Proboha, můžete mi říkat Megan? Paní Cassavettová je pitomé a dlouhé. Přestaňte být tak zdvořilá."

Jenomže, pomyslela si Dana, *zdvořilost je můj standard. Já ho potřebuju.*

„Je mi to líto, Megan. Zatím víme jen to, že váš manžel zemřel v obchodě, zřejmě v důsledku jedné bodné rány. Víte o někom, kdo by mu chtěl ublížit?"

„Louovi? Kristepane, ne!" Megan si odfrkla a vstala. Uhladila si blůzu — Dana si všimla, že ji má pomačkanou — a zastrčila si za ucho uvolněný pramen vlasů. „Nejsme tady dost dlouho na to, abychom někoho naštvali, leda tak sami sebe." Megan si prohlížela své ruce: bezchybné, ale nenalakované nehty. „Měl nějaké neshody s dodavateli, ale nic, co by vysvětlovalo... Ne." Přistoupila k příborníku a srovnala hromádku časopisů. Teď mluvila ke zdi. „Začínal mít plné zuby té staré mentality ve stylu ‚takhle to my tady děláme'. Jako kdyby neexistoval internet, víte?"

Obrátila se na Danu, jako by byla nějaký maloobchodní poradce. „Například Lou nemohl doplňovat všechno zboží z různých míst přes noc. Snažil se být milý. Snažil se do toho zapojit nějaké místní. Ta earlvillská mentalita — varovali nás, ale my si to nepřipouštěli. Nechtěli spolupracovat." Podívala se na okno a šedivou oblohu. „Ale to byly jen nesmysly. Nikdo by tohle neudělal... kvůli něčemu takovému."

Znovu se sebrala. „Nenapadá mě nikdo další, kdo by mu chtěl ublížit. Ne."

„A co váš starý život ve městě? Nějaké nevraživosti, nepřátelé — a tak podobně?"

Megan popotáhla a uhnula pohledem, jako by byla v lese a zaslechla výstřel. „Kávu?“ Najednou se dala do pohybu tím chvatným způsobem, který Dana předvídala. Po takových zprávách nejsou podobné zvraty v chování nic neobvyklého — a Dana toho využila. „Děkuju. S mlékem a jedním cukrem, prosím.“

Megan mávla rukou, aby dala najevo, že ji slyšela, ale neotočila se. Přesnými rychlými pohyby začala s přípravou kávy. Dana ji u toho nechala, jen na ni příležitostně pohlédla, zda neuvidí znamení v podobě krčení ramen nebo opírání se o linku. Mezitím si prohlížela fotografie se šťastnými výjevy nad sbírkou brožovaných knih. Fotografie zamilovaného páru; soudě podle Meganiných vlasů byly všechny pořízeny v posledních několika letech. Jen na třech fotografiích našla pár se snubními prsteny na rukou. Dana počítala, že spolu budou tři čtyři roky, manželé tak dva; původní pohádka asi trochu zhořkla. Megan se usadila možná proto, že se jí Lou zdál pevný jako skála a zakořeněný: konečně muž, poté co už příliš dlouho chodila s vytáhlými adolescenty.

„Jsem natolik staromódní, že jsem je nechala vytisknout a zarámovat.“ Meganin hlas se ozval nečekaně zblízka. „Mít je jen v telefonu, to jako by se ani nepočítalo. Jako byste je ani moc nechtěla.“

Dana si vzala kávu. Na obou hrnečcích bylo totéž logo. „Děkuju. Já foťák na svém telefonu ani neumím ovládat. Pokud tedy vůbec nějaký má.“ Kývla na hrneček. „Pracujete pro firmu City Mutual?“

„Jo, likvidátoři škod z Earlvillu.“ Protočila panenky. „Je to asi tak úchvatné, jak to zní. Včera jsem strávila část dne zjišťováním cen stolních lamp.“ Na okamžik se ztratila

v myšlenkách. „Potřebovali jsme stálý příjem, než se obchod postaví na nohy."

Znovu se posadily. „Těžké období, že?"

Megan usrkla. Příprava kávy jí dala čas se trochu uklidnit. „Maloobchod je vždycky těžký. Lou měl s tím obchodem velké plány, ale chvíli by to trvalo. Udělal tam z jednoho kouta malou kavárnu. Jsme národ, který není schopný nic dělat, dokud si nejdřív nesrkne latte, říkával. Chtěl tam po straně mít i místo se starožitnostmi. Vybudovat z toho ‚výletní cíl'." Prsty naznačila ve vzduchu uvozovky a potom promluvila ke stropu. „Sny mimo jeho dosah, jako vždycky."

Až na tebe, pomyslela si Dana. Lou se oženil: to se mu povedlo.

Megan zavrtěla hlavou, najednou vypadala unaveně. Takový šok nepřichází rovnoměrně; zakusuje se v malých křečích, schází po asymetrických schůdcích dolů k zoufalství. „Dřív jsme vedli malý supermarket na jednom předměstí. Původně to byl mléčný bar a my z něj udělali takový ten krámek, kam jdete, když zapomenete koupit něco podstatného nebo se vám nechce vařit. Bývá to tam drahé, ale jdete tam, protože je to hned za rohem. Tak to jsme byli my."

A Megan to tam asi docela vyhovovalo, pomyslela si Dana. Pravděpodobně si tam udržovala svůj okruh přátel z vysoké školy, měla dost peněz. Ve vzpomínkách byl ten život sladký, i když oba tou dobou mluvili o tom, že se pokusí o něco lepšího. Možná Lou své vizi skutečně věřil a Megan se jeho představa líbila natolik, že si kvůli tomu nechtěla klást podmínky.

Dana nezapomínala, že příprava kávy Megan umožnila vyhnout se předchozí otázce. „Co se týče vašeho bývalého života ve městě, Megan: nějaké křivdy, nepřátelé, problémy, které vás mohly následovat až sem?"

Rozhostilo se krátké ticho. Je možné, pomyslela si Dana, že Megan vzpomíná na dřívější události a přemýšlí nad nimi. Nebo jen posuzuje, co by měla prozradit a na co policie přijde sama. Dana to v takových situacích odhadovala spíš na to druhé, pokud zrovna neměla vyloženě dobrý důvod to nedělat. „Ne, já… Ne. Byli jsme jen obyčejný pár. Vedli jsme obchůdek na rohu, ne zločinecké spolčení, paní vyšetřovatelko. Prodávali jsme mléko, hotová kuřecí jídla, kartony cigaret a DVD pro ty, kteří se zoufale nudili."

Dana přikývla, ale připomněla si, že musí požádat Mikea, aby byl s následným vyšetřováním důsledný. Megan načrtla určitý obrázek a Daně se zdálo, že až příliš rychle.

„Megan, jedna z věcí, které musíme udělat, je určit, kdo se kde v jistém časovém úseku nacházel." Dana se jí rychle podívala do tváře, zda neuvidí nějaké známky odporu, ale Megan byla duchem napůl někde jinde. Šálek s kávou, který držela, se nakláněl. Dana k ní tiše natáhla ruku a opatrně jej narovnala. Megan si toho nevšimla.

„Megan?"

„Hm?"

„Jen pár otázek. Můžete mi říct, kde jste byla dnes od půlnoci do chvíle, než jsem za vámi přijela?"

„Ale jistě. Byla jsem tady. Celou noc. Já… podívala jsem se na konec fotbalu, napsala Louovi zprávu na dobrou noc — a on mi odpověděl — a pak jsem šla spát." Postavila šálek na stůl a nafoukla tváře. „Vstala jsem jako obvykle do práce. Chystala jsem se vyčistit si zuby a vyrazit, když jste přijela."

Dana přikývla. Většina lidí si neobleče sako předtím, než si vyčistí zuby, napadlo ji. „Musím se zeptat: může to někdo dosvědčit? Myslím kromě sms zpráv. Nezamávala jste třeba sousedům? Byla jste online?"

„Dala jsem si pár skleniček, a tak jsem rychle odpadla. Nečekala jsem, že by se Lou vrátil dřív, než ráno odjedu. Když tam jezdí na tyhle svoje vigilie, většinou se zastaví doma poté, co obchod otevře, aby se vysprchoval a vzal si čisté oblečení. Obvykle se potkáváme až kolem večeře."

V moderním světě pochází většina alibi z digitálních zařízení. Signál mobilního telefonu se dá porovnat s vysílači, aby se zjistila jeho poloha a čas; auta mívají v některých případech černé skříňky a satelitní navigaci.

„Použila jste včera večer nějaké technologie? Někdy nám to pomáhá zjistit, kde se lidé nacházeli."

Megan se zamračila. Možná ji napadlo, že by se mohla cítit naštvaná, když musí uprostřed všeho toho žalu dokazovat, kde byla. Potom se na chvíli zamyslela.

„Ne, myslím, že já ne... počkejte, Velký bratr."

„Promiňte?"

„Máme elektroměr, který měří spotřebu na každé zásuvce. Lou tomu říkal Velký bratr, kdykoli proklínal vládu obecně. V takových chvílích jsem ho většinou nevnímala. Ale možná by vám to aspoň mohlo říct, kdy jsem byla doma."

Dana nepřesvědčeně kývla. „Podíváme se na to." Lucy se o to postará.

A spolu s alibi tu je i motiv.

„A prozatím poslední otázka, slibuju. Kdyby se Louovi něco stalo, mohl z toho někdo něco získat? Víte o něčem?"

Megan otevřela pusu, pak ji zase zavřela a ušklíbla se. Trochu se odtáhla. „To vážně nemůžete... moment, tyhle věci si budete muset zjistit sami." Opřela si lokty o kolena a naklonila se kupředu jakoby v důvěrném rozhovoru „mezi děvčaty", zatímco si bezmyšlenkovitě mnula snubní prsten. „Paní vyšetřovatelko, tenhle dům je pronajatý. Všechny

peníze jsou v tom obchodě, který má dluhy velikosti Brazílie. Takže mně pravděpodobně zbydou jenom účty. Teda za předpokladu, že se mi ten zatracený podnik podaří někomu prodat."

Uvolněně se opřela. „A někdo jiný? Ne. Nejsme pro velké obchody dostatečná konkurence; nikdo se nás odsud nesnaží vyštípat. Jsme jenom malá ryba, co se snažila plavat, to je všechno."

Dana opatrně přikývla. Radar v hlavě jí zapípal, ale nevěděla proč. „Vaše matka žije někde poblíž?"

„Ach ano. Deset minut cesty. Můžu jí teď zavolat?" Megan vstala a ťukala do telefonu, ještě než jí Dana stihla odpovědět. Dana vstala také a ústy jí naznačila: „Budu v kuchyni." Megan roztržitě přikývla právě ve chvíli, kdy její matka zvedla telefon.

Daně se zdálo zvláštní, že se někdo v době krize hned ozývá matce; vidí v ní svou svatyni, emoční přístav. Logicky to Dana chápala: ale je rozdíl mezi pochopením a empatií. Stejně jako dokázala pochopit příval adrenalinu ze skoku s padákem, ale nikdy by nevkročila na ranvej.

Dana si vyřídila několik telefonátů: povolala pátrací tým do domu Cassavettových a dala techniku Dennisovi vědět, že k němu brzy dorazí Louův počítač a Meganin notebook. Připomněl jí potenciál paměťových karet a externích disků — nesnášel, když si policisté mysleli, že přinesou počítač samotný a tím je všechno vyřízené. Dana chtěla ještě vidět Meganinu matku i Meganinu reakci na ni, chtěla poznat tento druh důvěrné podpory. Zdůvodnila si to představou, že „tak nějak" dohlédne na Megan, dokud nedorazí pomoc z rodiny. Kromě toho potřebovala své ostrůvky samoty, když jednala s lidmi, zvláště s emocionálními.

Požádala Megan o kopii závěti a životní pojistky. Megan, jak Dana předpokládala, věděla, kde dokumenty jsou, a měla v nich efektivní systém. Beze slova je Daně podala a odešla ke krbu.

Dana se zblízka podívala na kalendář na stěně v kuchyni pro případ, že by v něm bylo něco užitečného — návštěvy lékaře a podobné záznamy. Nic kromě narozenin a výročí. Rychle vytočila Mikeovo číslo.

Mike Francis přijal hovor po druhém zazvonění. „Ahojhoj."

„Jak už jsem ti řekla, Mikey, tohle se nikdy neuchytí." Z hlasu jí byl slyšet úsměv. „Proto Edison vynalezl ‚haló'."

„Jestli to stačilo člověku, který telefon vynalezl, tak by se to mělo v telefonu užívat... Promiň, žes dostala případ, zrovna když máš volno."

„Možná je lepší, že mám dneska co dělat." Dana se odmlčela. „Ty jsi pomocný vyšetřovatel, je to tak?"

Slyšela, jak Mike v puse převaluje mentolový bonbon. „Hm hm. Co bys potřebovala?"

„Tak jo, je to několik věcí — a nejsou v žádném přesném pořadí." Dana vystrčila hlavu za roh: Megan s očekáváním hleděla na příjezdovou cestu a rukama si svírala lokty. „Zkontroluj prosím věk Cassavettových a jejich oddací list — chci něco vědět o jejich vztahu, a zatím můžu vycházet jenom z toho, co mi řekla paní Cassavettová. Zjisti, ve který den se tady vyvážejí odpadky — nemá alibi a tak nějak se té otázce vyhýbala. Budeme potřebovat nějaké strážníky v uniformě, aby obešli sousedy. Jen zjistit pozadí — ty obvyklé řeči o tom, že ‚někdo si mohl všimnout nějakých cizích lidí' a tak dál. Řekla bych, že se tu určitě najde nějaká drbna nebo žvanil. Mám tady závěť a životní pojistku, ale podívej se na finance a telefonní záznamy Cassavettových. Děkuju."

Na chvíli se rozhostilo ticho, jak si Mike dopisoval instrukce — určitě svým drobným kulatým písmem pilného školáka. „…finance… telefony. Mám to. Nejsi spokojená s tím zlodějem, kterýho jsme zadrželi?“

„Jenom se snažím pokrýt všechno. Jo, a ještě jakoukoli informaci o minulosti Cassavettových, když bydleli ve městě. Vím, že už ses do toho pustil, ale co jsem tu slyšela, bylo na můj vkus až moc ideální. Díky Mikey.“

Zrovna když ukončila hovor, zakvílely pneumatiky a venku před domem zastavila vínová honda. Vystoupila z ní verze Megan po operaci kyčle a s vlasy barvy pepř a sůl a pospíchala přes trávník. Ze zjevného strachu té ženy o dceru Danu pálilo v očích. Megan otevřela dveře, a jakmile se zase zabouchly, Dana uviděla, jak mladá žena padla matce na rameno a rozvzlykala se.

4

Krajské policejní velitelství se nacházelo v Carltonu, ale to místo pro něj bylo zvoleno spíš náhodou než záměrně. Nejrušnější pobočky a většina policistů sídlily v Earlvillu, ale regionální politici žili v Carltonu a chtěli mít vyšší policejní důstojníky po ruce, kdyby s nimi potřebovali něco důležitého probrat.

Otcové zakladatelé tohoto města si představovali grandiózní městské prostranství s působivými fasádami státních budov postavených kolem otevřeného náměstí, které mělo představovat demokracii a spolehlivost. Za řeckými sloupy radnice a soudu však silné dveře z ořechového dřeva bránily plebsu vidět jeho zvolené zástupce a veškerá skutečná práce se dělala v budovách za radnicí. Bylo to jako kouzelnický trik: viditelná architektura představovala lesklou bublinu a uhlazené řeči; prozaické stavby za ní zase klapky, propadliště a falešné stěny, díky nimž celé to kouzelnické představení funguje.

Policejní stanice byla doslova přílepkem soudu: nacházela se tu „chodba zkázy“, kterou mířili vězni přímo z vazby do soudní místnosti číslo jedna. Budova samotná měla nízkou střechu, tři patra a hyzdila ji omítka karamelové barvy, protože bylo stále „příliš drahé“ udělat novou. Stála naproti neoplocené travnaté ploše, pod níž se nacházelo parkoviště

služebních aut, které se táhlo až pod stanici. Oficiální vstup do stanice v tomto okamžiku umně skrývala mobilní vyšetřovací místnost, kterou tu ale zaparkovali prakticky nastálo. Carltonská policejní stanice byla místo, v němž policie pracuje, nikoli veřejná budova.

Pro styk s veřejností sloužila jen recepce se dvěma přilehlými maličkými výslechovými místnostmi. Odolné linoleum na podlaze a omyvatelná barva na zdech vypovídaly o postoji k návštěvníkům: chovají se nedbale, jsou otravní, vlezlí a stojí námahu. Bill Meeks se sem snažil prosadit nějaké rostliny a zavést nějakou hudbu, ale policejní rada se tomu vysmála. Podle jejich názoru si lidé, kteří jsou povoláni na policejní stanici, žádný jemnocit nezaslouží: buď to jsou oběti a jednoduše potřebují pomoc, nebo jsou to podezřelí a zaslouží si jen kamennou lhostejnost.

Kdykoli Dana prošla dveřmi recepce do hlavní části budovy, jedna její malá část se tu cítila jako doma. Pracovala sice na carltonské stanici jen osmnáct měsíců, ale už dobře znala vůni čistidla na koberce, zatuchlý vzduch, hučení klimatizace v pozadí a tiché ťukání prstů na klávesnicích. Dana měla ráda řád a na tomto místě byla hierarchie pro všechno — hodnosti, samozřejmě, ale i nábytek a umístění kanceláří. Bill seděl nahoře v manažerské kanceláři s velkým výhledem a konferenčním stolkem. Nejlepší židle byly v operační místnosti, v tom slabě osvětleném antireflexním světě headsetů, únavné rutiny a příležitostného adrenalinu, kde se pracovalo nepřetržitě čtyřiadvacet hodin denně sedm dní v týdnu. Detektivové sídlili o patro níž v rohu budovy. Bylo tu jen málo oken, zato poněkud lepší verze postarších pracovních stolů: drželo je pohromadě o něco méně lepicí pásky a byla u nich malinko větší šance, že jejich zásuvky půjdou

zamknout. Uniformovaní policisté platili na stanici za nejzanedbávanější nejmladší dítě: částečně sídlili ve sklepě, kde sledovali, jak jejich počítače — nejstarší v budově — vrčí a pomalu dosluhují.

Dana e-mailem přeposlala Lucy záznam svého rozhovoru s Megan, aby ho kolegyně mohla přepsat a připravit pro pozdější brífink. Vyšetřování už dostalo své místo na sdíleném disku stanice: všechny dokumenty budou k dispozici celému týmu zároveň a Lucy bude sestavovat zápis a sledovat aktualizované soubory. Tento systém se začal používat před pouhými několika měsíci a některé kolegy bylo stále nutné popohánět, aby své zápisy sdíleli online. Tým z forenzního oddělení dorazil na tento večírek vždycky jako poslední a pitevní zprávy od soudního lékaře se stále zapisovaly, tiskly a přenášely osobně. Dana byla starého ražení a ráda by si fyzicky třídila hromady složek, ale v případě vyšetřování vraždy dokázala ocenit, kolik času ušetří vyhledávání podle klíčových slov a rychlé odkazy v datech.

Příprava výslechu patřila mezi Daniny oblíbené úkoly. Přes svou naléhavost a důležitost se nesměla uspěchat. Dana jí mohla věnovat dostatek času — začít pátrat, přemýšlet, plánovat. Držela tak v ruce kouzelnou propustku z rušného světa okamžitých rozhodnutí, společenských rozhovorů u čaje a bezděčného přemítání.

K dispozici měla video z cely předběžného zadržení, když do ní přivedli Nathana Whittlera: poprvé se mohla podívat na jeho řeč těla a poprvé uslyšela jeho hlas. Zíral na své nohy a sunul se kupředu, jako by byl spoutaný řetězy. Bylo to nezvyklé, ale ne překvapivé — lidé často neměli moc představu o tom, jak se na policii chovat. Dana si všimla, jak ho strážník jemně postrčil, když Nathan stál příliš daleko od stolu

dozorce u policejních cel: zadržený to přijal bez jakékoli reakce, jako by to byla jeho povinnost.

Podle Danina vlastního výrazu Nathan Whittler „zimbardoval“. Psychologický experiment z roku 1970 Danu fascinoval — dobrovolníci z řad studentů v inscenovaném vězení přebrali role, jazyk a gesta žadonících vězňů a arogantních dozorců. Profesor Zimbardo spekuloval, že jisté výchozí podmínky vytvářejí určité chování bez ohledu na povahu člověka. Nathan hrál roli, která mu tady podle jeho názoru byla přidělena: roli někoho, koho policie dopadla. Bylo to buď naivní, nebo chladně vykalkulované; na první pohled to vypadalo stejně. Jeho zjevná pokora může být buď skvěle zahraná, nebo se jedná o předehru ke složitému a tvrdému výslechu.

Další logická otázka, přemítala Dana, je, co ho přiměje se otevřít. Co ho uvolní — za předpokladu, že je vyděšený ze všeho okolo? Na standardní otázky při zadržení odpovídal hrubým šepotem nebo jemnými pohyby hlavy. Dana nedokázala posoudit přízvuk a dialekt a ani nenašla stopu po tom, kde mohl v nedávné době pobývat. Jeho odpovědi byly tiché, povrchní a přicházely až po dostatečném rozmýšlení. Neprozrazoval víc než jen naprosté minimum.

Simpson, dozorce u cel, vykoukl zpoza monitoru. „Souhlasíte s tím, že vás prohlédne lékař, aby zjistil, zda jste schopen výslechu a můžete být zadržen?“

Přikývnutí směrem k podlaze.

Simpson byl, jak Dana věděla, trpělivý, zdvořilý, a tedy i spolehlivý. Ale i on začínal být podrážděný; celou pracovní dobu trávil zavřený mezi čtyřmi stěnami a očekával od zadržených alespoň to, že ho vezmou na vědomí.

„Nemluvte s podlahou, pane Whittlere, mluvte se mnou. Podívejte se na mě.“

Zdálo se, že to Nathan dvakrát zkusil, ale ani v jednom případě se mu to nepodařilo. Simpson si povzdychl a znovu něco ťukal na klávesnici.

„Berete nějaké léky, léčíte se s něčím?“

Zavrtění hlavou, pohled doleva.

„Máte schopnost mluvit, pane Whittlere. Používejte ji.“

„Ne, nic.“

Dana se snažila zaslechnout nějaké náznaky, odkud by Nathan mohl pocházet: nezachytila nic. Jeho řeč byla plochá; zbavil ji veškerých nuancí, vodítek a emocí.

„Co se tam stalo, pane Whittlere? V obchodě U Jensena?“

Když zaslechl zmínku o místě zločinu, Nathan sebou škubl, jako by dostal políček. Nejenže odvrátil tvář, ale instinktivně zvedl ruce, jako by se bránil před nadcházejícími útoky. Simpson vypadal, že ho to vyvedlo z míry.

„Co?“ Simpson se otočil ke dvěma policistům v uniformě. „Takhle se chová normálně? Co se stalo?“

Nathan pomalu svěsil ruce, ale vypadal, že se má na pozoru.

„Jo, chová,“ odpověděl jeden z policistů. „Mrtvý chlap v obchodě, ubodaný. A tenhle nad jeho tělem.“

Simpson něco rychle zapsal a ukázal na Nathanovy ruce.

„Proto ta krev. Jo. Pošleme ho do vyšetřovny a nejdřív uděláme forenzní ohledání.“

Nathan shlédl na své ruce, které mu zjevně připadaly cizí. Jako kdyby jednaly proti jeho vůli nebo jako by vůbec nevěděl, co udělaly.

„Chcete v tuto chvíli něco říct, pane Whittlere?“

Vehementní zavrtění hlavou — jeho zatím nejrozhodnější reakce.

Dana cítila, že je na tom něco nedospělého, něco nerozvinutého. Další postrčení do zad, další šoupání nohou a pak Nathan zmizel z obrazu do vyšetřovny. Tam odeberou vzorky krve, otisky prstů, DNA a převléknou ho do jiného oblečení. Zahlédla, jak kolem prošel lékař, aby na celý proces dohlížel.

Ve vyšetřovně Nathan na dotyky reagoval, jako by na něj stříkla kyselina. Křečovitě zavřel oči, když mu vatovou tyčinkou dělali stěr z vnitřní strany tváře. Poté co byly odebrány vzorky, doktor Butler navrhl, že by se Nathan měl omýt sám, než aby mu myli ruce laboratorní technici. Takový příval úlevy, který se objevil v Nathanově tváři, by šlo jen těžko zahrát, usoudila Dana.

Doktor Butler byl zvyklý na lidi v šoku — obvykle oběti —, ale Dana poznala, že i on má s Nathanem Whittlerem potíže. Dostával na svou sadu otázek, které měly posoudit, nakolik je Nathan orientovaný, příčetný a vědomý si své situace, jen minimální odpovědi. Nic nad to se nedozvěděl.

„Jste odsud, pane Whittlere?“

„Čím se živíte?“

„Kdybyste mi sdělil jméno svého lékaře, mohl bych dohledat vaše zdravotní záznamy.“

Všechny otázky se u zadrženého setkávaly jen s mlčením a nepřítomným pohledem do zdi. Kdykoli narazili na něco osobního nebo souvisejícího s vraždou, měl Whittler zjevně svou strategii: jednoduše vypnul a odmítl spolupracovat.

„Byl jste tam — U Jensena — nějak raněn?“

Nathanovy ruce rychle vyletěly k obličeji, jako by byl boxer, který upadl do provazů. Lehce se zachvěl a odmítal se narovnat. Když se doktor Butler dotkl Nathanova předloktí ve snaze ho uklidnit, Nathan se prudce odtáhl.